

На основу члана 149. став 3. Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12 и 46/17) и члана 43. став 2. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08), Влада Републике Српске, на 143. сједници, одржаној 28.10.2021. године, доноси

УРЕДБУ
О САДРЖАЈУ И НАЧИНУ ИЗРАДЕ ПЛАНА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА
ОД ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ И ДРУГЕ НЕСРЕЋЕ

ГЛАВА I
ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом уредбом уређују се садржај и начин израде Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће.

Члан 2.

План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће (у даљем тексту: План заштите и спасавања) чине сљедећи документи:

- 1) Процјена угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,
- 2) План превентивног дјеловања,
- 3) План приправности,
- 4) План мобилизације,
- 5) План хитног поступања.

Члан 3.

Појмови употребљени у овој уредби имају сљедеће значење:

- 1) друга несрећа је несрећа у друмском, жељезничком, ваздушном или ријечном саобраћају, пожар, рударска несрећа, рушење брана, техничко-технолошка несрећа и друга несрећа коју проузрокује човјек својим активностима, ратна дејства, ванредно стање или други облик масовног уништавања људи или материјалних добара,

- 2) експлозивна средства заостала из ратова, напуштена експлозивна средства и неексплодирана убојна средства су заостала експлозивна средства и остаци из рата, припремљена за коришћење или коришћена, са упаљачем или без упаљача, испалена, избачена, поринута, лансирана, напуштена или одбачена, а нису експлодирала, као и средства заостала после експлозија складишта убојних средстава, одбачена и убојна средства из нелегалног посједа, а што не подразумијева неексплодиране импровизоване диверзантско-терористичке направе у складу са прописима из ове области, а предмет су кривичног дјела,
- 3) елементарна непогода је догађај хидрометеоролошког, геолошког или биолошког поријекла проузрокован дјеловањем природних сила, као што су: земљотрес, поплава, бујица, олуја, јаке кише, атмосферска пражњења, град, суша, одрон или клизање земљишта, сњежни наноси и лавина, екстремне температуре ваздуха, залеђивање водотокова, епидемија заразних болести и појава штеточина и друге природне појаве већих размјера које могу да угрозе здравље и живот људи или причине штету већег обима,
- 4) извршилац је лице које на приједлог координатора именује надлежни орган са задатком да сарађује са координатором за репрезентативни ризик и да у оквиру своје надлежности и струке доприноси реализацији утврђених задатака,
- 5) капацитет је комбинација свих предности, атрибута и расположивих ресурса унутар заједнице, друштва или организације, које могу да се користе за постизање договорених циљева,
- 6) катастрофа је озбиљан поремећај у функционисању заједнице или друштва, који укључује шире људске, материјалне, економске и еколошке губитке и утицаје, а надилази способност погођене заједнице или друштва да се против њега бори коришћењем властитих ресурса,
- 7) климатске промјене се, према Оквирној конвенцији Уједињених нација о климатским промјенама (енгл. UNFCCC) дефинишу као промјена климе која се приписује директно или индиректно људској активности која мијења састав глобалне атмосфере и која је, уз природне климатске варијабилности, забиљежена током упоредивих временских периода,
- 8) координатор је лице именовано од надлежног органа којем се додјељује репрезентативни ризик, дефинишу задаци и који чини дио радне групе за израду Плана заштите и спасавања,
- 9) лична, узајамна и колективна заштита је најмасовнији облик припремања и организованог учешћа грађана у заштити и спасавању, која обухвата мјере и поступке њихове непосредне заштите и спасавања у пословним и стамбеним зградама, другим објектима и мјестима гдје живе и раде,
- 10) одговор је пружање помоћи и услуга у ванредним околностима током или непосредно након катастрофе да би се спасли животи, смањили негативни утицаји на здравље, обезбиједила јавна сигурност и задовољиле основне егзистенцијалне потребе погођеног становништва,
- 11) опасне материје су хемикалије и друге материје које имају штетне и опасне карактеристике, у складу са прописима из ове области,

- 12) опасност (хазард) је опасна појава, материје, људска активност или стање које може да доведе до губитка живота, повреда или других утицаја на здравље, материјалне штете, губитка егзистенције и услуга, социјалних и економских поремећаја или оштећења животне средине,
- 13) опоравак је обнова и унапређење, по потреби, објеката, егзистенције и услова живљења у заједницама које су погођене катастрофом, укључујући и напоре на смањењу фактора ризика од катастрофа,
- 14) отпорност је способност система, заједнице или друштва изложеног опасностима да се одупре, апсорбује, одговори на посљедице опасности на благовремен и ефикасан начин и опорави се од њих, укључујући очување и обнову својих битних основних структура и функција,
- 15) превенција је безрезервно избјегавање негативних утицаја опасности и катастрофа,
- 16) прихватљиви ризик је ниво потенцијалних губитака који друштво или заједница сматра прихватљивим у датим друштвеним, економским, политичким, културним, техничким условима и условима животне средине,
- 17) приправност – спремност су знања и способности које су развиле власти, професионалне и хитне службе за одговор и опоравак, заједнице и појединци да би могли ефикасно да предвиде, одговоре и опораве се од утицаја вјероватне, непосредне или садашње опасности или услова,
- 18) процјена ризика је методологија за одређивање природе и обима ризика кроз анализу потенцијалних опасности и оцјену постојећих услова рањивости који би заједно могли да нанесу штету изложеним лицима, имовини, услугама, животним условима и животној средини од које становништво зависи,
- 19) ризик је комбинација вјероватноће неког догађаја и његових негативних посљедица,
- 20) репрезентативни ризик је ризик за који носилац израде Плана заштите и спасавања процијени да, на основу његове вјероватноће и негативних посљедица по циљне/ризичне групе, треба бити уврштен у групу ризика који подлијежу анализи,
- 21) смањење ризика од катастрофа је појам и пракса смањења ризика од катастрофа кроз системске напоре да се анализирају узрочни фактори катастрофа, те да се њима управља, укључујући смањену изложеност опасностима, смањену рањивост људи и имовине, разумно управљање земљиштем и животном средином, те побољшану спремност на штетне догађаје,
- 22) систем раног упозоравања је скуп капацитета потребних за израду и достављање правовремене и смислене информације упозорења како би се омогућило појединцима, заједницама и организацијама којима пријети опасност да се припреме и да поступе на одговарајући начин и у одговарајуће вријеме како би се смањила могућност штете или губитака,
- 23) техничко-технолошка несрећа је догађај који је измакао контроли приликом обављања дјелатности или управљања средствима за рад и рад са опасним материјама, нафтом и њеним дериватима и енергетским гасовима приликом њихове производње, прераде, употребе, складиштења, претовара, превоза или уклањања, чија је посљедица угрожавање људи и материјалних добара,

24) ублажавање је смањивање или ограничавање штетних утицаја опасности и катастрофа.

Члан 4.

- (1) Методолошки приступ на основу којег се израђује План заштите и спасавања је ризико-базирано димензионирање.
- (2) Ризико-базирано димензионирање је процес који се састоји од пет повезаних и међусобно зависних фаза, који омогућава прилагођавање јединица и тимова заштите и спасавања, односно цивилне заштите, спасилачких и хитних служби и других субјеката од значаја за заштиту и спасавање, њихових капацитета, законске легислативе, планских и других докумената постојећим ризицима.
- (3) Приказ фаза ризико-базираног димензионирања налази се у Прилогу 1. ове уредбе и чини њен саставни дио.

Члан 5.

- (1) Носилац израде Плана заштите и спасавања у Републици Српској (у даљем тексту: План заштите и спасавања у Републици) је Републичка управа цивилне заштите (у даљем тексту: Управа).
- (2) Републички орган управе учествује у изради Плана заштите и спасавања у Републици у оквиру своје надлежности.
- (3) Носилац израде Плана заштите и спасавања републичког органа управе је републички орган управе.
- (4) Републички орган управе израђује План заштите и спасавања из става 3. овог члана у оквиру своје надлежности и у складу са додијељеним репрезентативним ризицима из Прилога 2. ове уредбе који чини њен саставни дио.
- (5) Носилац израде Плана заштите и спасавања јединице локалне самоуправе је јединица локалне самоуправе.
- (6) Носилац израде Плана заштите и спасавања привредног друштва и другог правног лица је привредно друштво и друго правно лице, у складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама.
- (7) Министарства и други републички органи управе, јединице локалне самоуправе, научне и друге установе, организације и удружења грађана обавезни су да приликом израде Плана заштите и спасавања сарађују са носиоцима из ст. 1, 3, 5. и 6. овог члана.

Члан 6.

- (1) Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), на приједлог Управе, именује радну групу за израду Плана заштите и спасавања у Републици коју чине координатори и представник Управе.
- (2) Координатори из става 1. овог члана именују се из реда руководећих државних службеника министарстава и других републичких органа управе чија је надлежност у непосредној вези са одређеним репрезентативним ризиком.
- (3) Представник Управе из става 1. овог члана је предсједавајући радне групе и координира њеним радом на изради Плана заштите и спасавања у Републици.

- (4) Влада именује координатора за сваки репрезентативни ризик, а може именовати и координатора којем није додијељен репрезентативни ризик уколико то доприноси изради Плана заштите и спасавања у Републици.
- (5) Листа репрезентативних ризика у Републици Српској (у даљем тексту: Република) са прегледом институција које делегирају координаторе за ове ризике налази се у Прилогу 2. ове уредбе.
- (6) Руководиоци органа управе на приједлог координатора из става 1. овог члана одређују извршиоце који ће радити на реализацији задатака утврђених овом уредбом и који ће сарађивати са координатором.
- (7) За извршиоце из става 6. овог члана одређују се запослени у органу управе који су стручни за одређену област.
- (8) Републички орган управе из члана 5. став 3. ове уредбе чија је надлежност од значаја за област заштите и спасавања израђује План заштите и спасавања, који је у складу са Планом заштите и спасавања из става 1. овог члана.
- (9) Републички орган управе чија надлежност није од значаја за област заштите и спасавања израђује План заштите и спасавања уколико сматра да за тим постоји потреба.

Члан 7.

- (1) Градоначелник, односно начелник општине, на приједлог надлежне организационе јединице цивилне заштите града, односно општине, именује радну групу за израду Плана заштите и спасавања града, односно општине коју чине координатори и представник надлежне организационе јединице цивилне заштите града, односно општине.
- (2) Координатори из става 1. овог члана именују се из реда руководећих службеника градске, односно општинске управе, чланова штаба за ванредне ситуације и представника организација и служби од значаја за заштиту и спасавање чија је надлежност у непосредној вези са репрезентативним ризиком.
- (3) Представник надлежне организационе јединице цивилне заштите града, односно општине из става 1. овог члана је предсједавајући радне групе и координира њеним радом на изради Плана заштите и спасавања града, односно општине.
- (4) Градоначелник, односно начелник општине именује координатора за сваки репрезентативни ризик, а може именовати и координатора којем није додијељен репрезентативни ризик уколико то доприноси изради Плана заштите и спасавања.
- (5) Градоначелник, односно начелник општине на приједлог координатора из става 1. овог члана одређује извршиоце који ће радити на реализацији задатака утврђених овом уредбом и који ће сарађивати са координатором.
- (6) За извршиоце из става 5. овог члана одређују се запослени у градској, односно општинској управи који су стручни за одређену област.

Члан 8.

- (1) Руководилац привредног друштва и другог правног лица именује радну групу за израду Плана заштите и спасавања привредног друштва и другог правног лица коју чине координатори.

- (2) Координатори из става 1. овог члана именују се из реда руководећих запослених у привредном друштву и другом правном лицу и представника организација и служби из сједишта привредног друштва и другог правног лица, које су од значаја за заштиту и спасавање.
- (3) Координатори у привредним друштвима која се баве рударском дјелатношћу именују се из реда лица која обављају послове главног техничког и техничког руковођења на руднику, представника службе која обавља послове заштите на раду у руднику и представника службе спасавања.
- (4) Предсједавајући радне групе из става 1. овог члана је запослени у привредном друштву и другом правном лицу.
- (5) Руководилац привредног друштва и другог правног лица именује координатора за сваки репрезентативни ризик, а може именовати координатора којем није додијељен репрезентативни ризик уколико то доприноси изради Плана заштите и спасавања.
- (6) Руководилац привредног друштва и другог правног лица, на приједлог координатора из става 1. овог члана, одређује извршиоце који ће радити на реализацији задатака утврђених овом уредбом и који ће сарађивати са координатором.
- (7) За извршиоце из става 5. овог члана одређују се запослени у привредном друштву и другом правном лицу који су стручни за одређену област.

Члан 9.

- (1) Задаци координатора су да:
 - 1) дефинише податке који су му потребни и идентификује гдје се они налазе,
 - 2) дефинише кључне партнере,
 - 3) изради сценарио за репрезентативни ризик који му је додијељен и матрицу ризика у складу са утврђеним критеријумима,
 - 4) изради карту ризика и мапу опасности,
 - 5) у оквиру радне групе учествује у приоритетизацији – оцјени толеранције ризика,
 - 6) припреми приједлог за ниво мјера и активности од значаја за смањење нивоа ризика,
 - 7) се придржава утврђених рокова и извјештава носиоца израде Плана заштите и спасавања о динамици реализације додијељених задатака,
 - 8) све документе израђује у складу са овом уредбом, у консултацији и координацији са носиоцем израде Плана заштите и спасавања и кључним партнерима, те да по завршеном послу документе достави носиоцу израде на сагласност и обједињавање,
 - 9) континуирано прати и преиспитује чињенице и околности које се могу довести у контекст репрезентативног ризика који му је додијељен, те да их у комуникацији и координацији са носиоцем планирања и кључним партнерима уграђује у План заштите и спасавања и
 - 10) обавља и друге задатке прописане овом уредбом.
- (2) Након што координатори реализују задатке из става 1. овог члана, предсједавајући радне групе доставља припремљени материјал носиоцу израде Плана заштите и спасавања из члана 5. ове уредбе.

ГЛАВА II НАЧИН ИЗРАДЕ ПРОЦЈЕНЕ УГРОЖЕНОСТИ ОД ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ И ДРУГЕ НЕСРЕЋЕ

1. Предмет и циљ израде Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће

Члан 10.

- (1) У поступку израде Процјене угрожености од елементарне непогоде и друге несреће (у даљем тексту: Процјена угрожености) утврђују се предмет, циљеви, фазе и подаци потребни за израду Процјене угрожености.
- (2) Процјена угрожености је полазни документ за израду планских докумената у области заштите и спасавања.
- (3) Процјена угрожености садржи статистичке и аналитичке податке о територији, становништву, идентификованим репрезентативним ризицима и ризичним објектима, критичној инфраструктури, историјској слици ризика, вјероватноћи, учесталости, изложености, рањивости и посљедицама елементарне непогоде и друге несреће у односу на циљне/ризичне групе, постојећем нивоу заштите, капацитетима, процијењеном нивоу ризика, приоритетима и начину поступања са ризиком, те могућностима и правцима развоја и унапређења система заштите и спасавања у складу са расположивим подацима и другим показатељима.

Члан 11.

Процјеном угрожености постижу се сљедећи циљеви:

- 1) врши се идентификација и анализа репрезентативних ризика,
- 2) утврђују се приоритети за дјеловање у будућности,
- 3) утврђују се релевантне чињенице које утичу на спречавање, смањење и отклањање посљедица елементарне непогоде и друге несреће по циљне – ризичне групе,
- 4) дефинишу се приједлози за смањење ризика – поступање са ризиком,
- 5) врши се прилагођавање, односно димензионирање јединица и тимова заштите и спасавања, односно цивилне заштите, спасилачких и хитних служби, превентивних и интервентних капацитета, релевантних прописа и планских докумената процијењеним ризицима.

2. Израда Процјене угрожености

Члан 12.

(1) Прије почетка израде Процјене угрожености, носилац израде из члана 5. ове уредбе:

- 1) утврђује контекст, односно подручје примјене, што подразумијева дефинисање спољашњих и унутрашњих околности које треба узети у обзир приликом процјене ризика,

2) идентификује релевантне стране – партнере у заједничком раду (унутар и изван служби које се непосредно или посредно баве заштитом и спасавањем или на други начин представљају субјекте од значаја за заштиту и спасавање, од којих се могу добити потребни статистички и други подаци, анализе и друго).

(2) Контекст из става 1. тачка 1) овог члана може бити:

1) унутрашњи који укључује друштвене, културолошке, политичке, правне, регулаторне, финансијске, економске, технолошке факторе, факторе окружења, уговорне и друге односе са заинтересованим странама и друго,

2) спољашњи који укључује визију, мисију, основне вриједности, циљеве, модел организовања, утврђене политике и друго.

Члан 13.

Носилац израде Процјене угрожености из члана 5. ове уредбе спроводи комуникацију и консултације са координаторима и релевантним странама, те врши праћење и преиспитивање у свим фазама.

Члан 14.

Израда Процјене угрожености је процес који се састоји од пет међусобно условљених и повезаних фаза:

- 1) идентификација ризика,
- 2) анализа ризика,
- 3) приједлог за ниво мјера и активности,
- 4) доношење одлуке по приједлогу за ниво мјера и активности,
- 5) спровођење одлуке.

Члан 15.

(1) Прва фаза израде Процјене угрожености представља идентификацију ризика, односно ризичног догађаја/појаве међусобним повезивањем циљних/ризичних група и догађаја на основу историјских података, искуства, извјештаја спасилачких и хитних служби и других субјеката од значаја за заштиту и спасавање који обухватају врсту, обим и посљедице елементарне непогоде и друге несреће, вријеме и мјесто несреће, истовремене и међусобно повезане догађаје, учесталост и вјероватноћу.

(2) У фази идентификације ризика идентификују се и ризици од опасности које се у прошлости нису догодиле, иако су за то постојали повољни услови, као и ризици у настајању, који се најчешће доводе у везу са климатским промјенама и факторима развоја. Идентификација ризика на одређеном подручју представља основ за анализу која слиједи.

(3) Идентификација ризика спроводи се на сљедећи начин:

1) прикупљањем информација – носилац израде Процјене угрожености из члана 5. ове уредбе прикупља све релевантне информације о ризицима. Он утврђује које су му информације потребне и гдје их може добити у циљу сагледавања слике ризика на одређеном подручју. Подаци потребни за успостављање контекста и идентификацију ризика налазе се у Прилогу 3. ове уредбе који чини њен саставни дио,

2) укључивањем релевантних страна – субјеката који су препознати као партнери а који могу дати потребне информације. Пожељно је укључити лица која имају широк спектар знања и искуства у областима од интереса,

3) размјеном идеја и рјешења – носилац израде Процјене угрожености, у сарадњи са релевантним странама – партнерима, кроз координацију и комуникацију преиспитује постојећа сазнања и долази до нових идеја и чињеница у идентификацији ризика. Израдом листе циљних/ризичних група и догађаја и њиховим довођењем у међусобну везу комплетира се слика могућих ризика на одређеном подручју и ствара бољи основ за даљу анализу,

4) велика листа идентификованих опасности није погодна за анализу, те се сужава и своди на репрезентативне ризике за које се процијени да по свом обиму, учесталости и посљедицама треба да буду подвргнути даљој анализи. Образац листе репрезентативних ризика налази се у Прилогу 4. ове уредбе који чини њен саставни дио,

5) могуће је узети у обзир и такозване остале ризике, који по свом обиму и посљедицама не треба да буду обухваћени прописаном анализом али их треба идентификовати, утврдити њихов потенцијални утицај на циљне/ризичне групе, утврдити мјере за њихово ублажавање и пратити њихов развој у будућности,

6) ризик се мијења у простору и времену, те је идентификација ризика трајан процес. Увијек може доћи до појаве нових, односно нестанка постојећих ризика, што је резултат различитих околности и утицаја. Такве промјене треба стално пратити и правовремено уграђивати у планске документе, те уважавати у пракси.

Члан 16.

(1) Друга фаза израде процјене угрожености представља анализу ризика која се реализује путем анализе сценарија и анализе капацитета, које се налазе у Прилогу 5. ове уредбе и који чини њен саставни дио.

(2) Елементи анализе ризика из става 1. овог члана су:

1) анализа опасности, која обухвата:

1. географски утицај – опис специфичности утицаја одређеног простора из аспекта врсте ризика,

2. временски утицај – опис утицаја времена као климатског и метеоролошког фактора и времена у смислу утврђивања учесталости неког догађаја и његовог трајања,

3. димензионирање интензитета – утврђивање обима утицаја догађаја на циљне/ризичне групе,

4. вјероватноћу настанка – процјену могућности да ће се нешто догодити у одређеном временском оквиру,

2) анализа осјетљивости, која обухвата:

1. анализу изложености,

2. анализу рањивости,

3. процјену могућег негативног утицаја – посљедица,

4. анализу капацитета.

Члан 17.

(1) Анализа сценарија представља прихватљив опис једног или више повезаних догађаја за сваки репрезентативни ризик за који је процијењено да има или може имати

значајан негативан утицај на циљне/ризичне групе. Један сценарио третира један репрезентативни ризик.

(2) Сценарио треба узети у обзир факторе изложености и рањивости који се мијењају у времену и простору, због чега их стално треба пратити и преиспитивати, а то су:

1) изложеност представљају људи, имовина, системи и други елементи који су присутни у зонама опасности, те су стога изложени потенцијалним губицима,

2) рањивост представљају карактеристике и околности заједнице или система, односно њихове вриједности које их чине осјетљивим на различите негативне утицаје опасности. Анализа рањивости треба да обухвати физичке, социјалне, економске и еколошке елементе.

(3) Сценаријем се описују двије врсте догађаја:

1) највјероватнији нежељени догађај је догађај за који се поуздано зна да се често јавља, да услови у којима се јавља погодују његовој појави и да је реално очекивати његову појаву и негативан утицај на циљне/ризичне групе,

2) догађај са најтежим могућим посљедицама је догађај који се ријетко јавља на одређеном подручју, а у случају његовог настанка има такав интензитет чије су посљедице по циљне/ризичне групе катастрофалне.

(4) Сценарио треба узети у обзир ризичне догађаје у којима једна опасност може бити покретач сложених догађаја (такозвани ланац догађаја), било да се догађају истовремено или један за другим – што представља мултиризик. Мултиризик је комбинација двије или више врста потенцијалних опасности, уколико:

1) се дешавају истовремено или узастопно,

2) зависе једна од друге или их узрокује исти догађај/покретач,

3) представљају пријетњу истим рањивим елементима без хронолошке коинциденције.

(5) Анализом сценарија не треба обухватити мале ризике, односно ризике ниске вјероватноће и незнатних посљедица, изузев малих ризика који се јављају често и који током времена добијају значајан кумулативни потенцијал.

(6) Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости ризика који се налазе у Прилогу 5. дефинишу се:

1) квалитативно – стручна процјена,

2) вјероватноћа – прогноза вјероватноће,

3) учесталост – коришћење података које пружа историјска слика ризика.

(7) Процјена вјероватноће/учесталости ризика треба да се заснива, гдје је то могуће, на историјској учесталости догађаја, односно расположивим статистичким подацима.

(8) Процјеном посљедица треба узети у обзир кумулативни утицај свих потенцијалних опасности.

(9) Сценарио треба дати детаљан опис посљедица за сваку циљну/ризичну групу, за највјероватнији нежељени догађај и догађај са најтежим могућим посљедицама који се налазе у Прилогу 5. ове уредбе.

(10) Посљедице представљају резултат штетног утицаја опасности на циљне/ризичне групе, односно на штићене вриједности, а манифестују се кроз величину губитка – штету. Циљне/ризичне групе у односу на које се одређени догађај или појава дефинишу као ризични или неризични су:

- 1) људи,
- 2) имовина,
- 3) инфраструктура,
- 4) животна средина.

(11) Обим посљедица у матрици ризика дефинише се квантитативно, на основу утврђених критеријума, и изражен је у пет категорија:

- 1) занемарљиве,
- 2) мале,
- 3) умјерене,
- 4) значајне,
- 5) катастрофалне.

Члан 18.

(1) Анализа капацитета обухвата идентификацију и процјену стања капацитета за превентивно и интервентно дјеловање и врши се за сваки репрезентативни сценарио. Капацитети се квантитативно и квалитативно анализирају у смислу људских и материјално-техничких ресурса, објеката, радова и слично. У том процесу може се разматрати један специфичан капацитет који је релевантан за овладавање једним специфичним ризиком, односно општи капацитет који је релевантан за овладавање свим ризицима на одређеном подручју. Од посебног је значаја утврдити елементе који повезују капацитете за превентивно и интервентно дјеловање.

(2) Носилац израде Процјене угрожености из члана 5. ове уредбе утврђује које превентивне и интервентне мјере и радње могу имати утицај на смањење вјероватноће и посљедица неког догађаја.

(3) Капацитети за превентивно и интервентно дјеловање анализирају се из два аспекта:

- 1) мјера и радњи које су спроведене,
- 2) мјера и радњи које би требало спровести.

(4) Анализом превентивних и интервентних капацитета добија се јасна слика тренутног стања и приоритети за дјеловање у будућности. Резултати анализе капацитета наводе се за сваки репрезентативни сценарио. На основу добијених резултата дају се препоруке које нове, односно додатне мјере треба предузети, у чијој надлежности, у ком периоду, са којим циљем, са којим средствима, извором финансирања и слично.

(5) Резултати анализе капацитета приказују се у Анализи основних елемената за процјену ефикасности одговора и матрици процјене капацитета који се налазе у Прилогу 5. ове уредбе. Квалитативна процјена капацитета дефинисана је у три фазе – прије догађаја, за вријеме догађаја и након догађаја, кроз три критеријума:

- 1) нису потребне промјене,
- 2) потребно прилагођавање,
- 3) потребне велике промјене.

Члан 19.

(1) Резултати анализа спроведених у сценарију се комбинују и приказују у матрици ризика која се налазе у Прилогу 5. ове уредбе. Матрица ризика се користи као средство једноставнијег приказа резултата анализе ризика.

(2) Матрица ризика се састоји од двије осе, вертикалне – осе вјероватноће/учесталости и хоризонталне – осе посљедица. Свака оса има пет вриједности, што даје матрицу од 25 поља. Двадесет пет поља се дијели у пет категорија које одређују обим/ниво ризика:

- 1) врло низак ризик,
- 2) низак ризик,
- 3) просјечан ризик,
- 4) висок ризик,
- 5) врло висок ризик.

(3) Матрице ризика се израђују у раздвојеном формату, за сваку циљну/ризичну групу посебно, за највјероватнији нежељени догађај и догађај са најтежим могућим посљедицама. Након тога, за сваки репрезентативни ризик израђује се матрица на којој се изражавају израчунате просјечне вриједности вјероватноће/учесталости и посљедица за највјероватнији нежељени догађај и догађај са најтежим могућим посљедицама.

Члан 20.

(1) Услови које треба испуњавати сценарио из члана 17. ове уредбе:

- 1) треба бити вјероватан, што је могуће више заснован на чињеницама, а у што мањој мјери на субјективним претпоставкама,
- 2) треба описивати посљедице догађаја унутар појединог репрезентативног ризика које имају негативан утицај најмање на три циљне/ризичне групе,
- 3) треба узети у обзир факторе изложености и рањивости,
- 4) треба бити израђен у складу са прописаном структуром која се налази у Прилогу 5. ове уредбе,
- 5) треба бити разрађен у вријеме и у условима који што више одговарају реалној ситуацији,
- 6) опис детаља треба бити такав да омогући доношење одлука и ефикасно спровођење мјера за смањење репрезентативних ризика – избјећи исувише детаљан сценарио,
- 7) узети у обзир постојећи правни оквир,
- 8) узети у обзир природне аспекте и утицај,
- 9) узети у обзир стање капацитета.

(2) Уколико се приликом идентификације ризика утврди да сценарио не испуњава све наведене услове, тај ризик не може бити предмет анализе.

(3) Сценарио из члана 17. ове уредбе може бити:

- 1) опис догађаја који се са одређеном вјероватноћом може догодити сада,
- 2) опис догађаја којем претходе одређене промјене или најаве и када се, уз одређену вјероватноћу може догодити у дужем периоду,
- 3) критеријуми за одабир једног од двије врсте сценарија су његова вјероватноћа/учесталост и обим посљедица.

Члан 21.

(1) Приоритетизација репрезентативних ризика је процес упоређивања резултата анализе ризика из члана 16. ове уредбе са критеријумима ризика, са циљем да се утврди да ли се репрезентативни ризик, односно његов ниво може толерисати.

(2) Приоритетизација репрезентативних ризика је посљедњи корак у процесу анализе ризика. Критеријуми за приоритетизацију ризика су:

- 1) губитак живота,
- 2) негативан утицај на људско здравље,
- 3) негативан утицај на имовину,
- 4) негативан утицај на критичну инфраструктуру,
- 5) негативан утицај на животну средину и друго у складу са процјеном.

(3) Резултати приоритетизације репрезентативних ризика приказују се на матрици приоритетизације ризика која се налази у Прилогу 6. и Прилогу 6.1. ове уредбе који чине њен саставни дио. Приоритетизацијом су утврђена три нивоа у скали прихватљивости:

1) прихватљиво подручје – репрезентативни ризици који се потенцијално могу догодити и испољити негативне посљедице али са којима се друштво, односно заједница постојећим капацитетима могу носити и за које нису потребне додатне мјере, осим уобичајених,

2) толерисано подручје – ниво репрезентативних ризика се може умањити уколико је то оправдано с обзиром на трошкове,

3) неприхватљиво подручје – ниво репрезентативних ризика се не може толерисати, изузев у изузетним околностима.

(4) Приоритет за дјеловање представљају репрезентативни ризици сврстани у неприхватљиво подручје.

Члан 22.

За сваки репрезентативни ризик координатор врши:

1) процјену прекограничног утицаја која се налази у Прилогу 7. ове уредбе који чини њен саставни дио,

2) процјену утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика која се налази у Прилогу 8. ове уредбе који чини њен саставни дио,

3) анализу степена усклађености релевантних прописа са правном тековином Европске уније.

Члан 23.

(1) Процјена угрожености треба узети у обзир непоузданост у вези резултата анализе ризика.

(2) Непоузданост подразумијева утврђивање варијација непрецизности у резултатима анализе ризика. На крају анализе сваког репрезентативног ризика координатор треба идентификовати изворе непоузданости и навести параметре на које је анализа осјетљива, а који се налази у Прилогу 9, Прилогу 9.1 и Прилогу 9.2 ове уредбе који чине њен саставни дио.

Члан 24.

За сваки репрезентативни ризик израђује се:

1) карта ризика, у складу са процијењеним нивоом ризика у матрици ризика,

2) мапа опасности, када је примјењиво и када за то постоје потребни подаци.

Мапа опасности садржи елементе изложености, рањивости, просторни распоред

штићених вриједности, изворе ризика, зоне распрострањања опасности, објекте који могу да изазову ризик и мултиризик и друге податке.

Члан 25.

Под осталим ризицима подразумијевају се ризици или опасности за које носилац израде Процјене угрожености у фази идентификације ризика утврди да могу имати одређени негативан утицај на циљне/ризичне групе али да нема потребе сврстати их у репрезентативне ризике и подвргнути прописаној анализи. Ове ризике је најчешће довољно пратити у будућем периоду, те предузимати мјере за њихово потпуно отклањање или ублажавање.

Члан 26.

(1) Носилац израде Процјене угрожености из члана 5. ове уредбе израђује кратку анализу система заштите и спасавања у оквиру своје надлежности.

(2) Координатори који представљају здравствену, ветеринарску, саобраћајну, привредну област – за стратешке индустријске објекте, област телекомуникација, просвјете и културе и унутрашњих послова, у оквиру своје надлежности, израђују кратку анализу спремности за одговор у ванредним ситуацијама.

(3) Ватрогасни савез Републике израђује кратку анализу спремности ватрогасних јединица за дјеловање у случају посебно захтјевних интервенција.

Члан 27.

(1) Трећа фаза израде Процјене угрожености представља приједлог за ниво мјера и активности за унапређење стања у области заштите и спасавања који носилац израде процјене угрожености из члана 5. ове уредбе утврђује на основу резултата претходно спроведене анализе репрезентативних ризика.

(2) Приједлогом се дефинишу циљеви, разрађује начин и утврђују мјере и активности за смањење обима/нивоа репрезентативних ризика, приоритетно оних који су у процесу приоритетизације ризика сврстани у неприхватљиве ризике. Крајњи резултат предложених мјера и активности је побољшање стања у једној или више области заштите и спасавања на одређеном подручју.

(3) Приједлог из става 1. овог члана представља основ за доношење одлуке Владе, републичког органа управе, јединице локалне самоуправе, односно привредног друштва и другог правног лица, који имају надлежност за доношење одлука у области заштите и спасавања.

(4) Надлежни републички органи управе се у поступак доношења одлука јединица локалне самоуправе укључују уколико одређено питање превазилази могућности једне или више јединица локалне самоуправе, односно уколико процјене да је одређено питање од значаја за Републику.

(5) У приједлогу за ниво мјера и активности из става 1. овог члана задатак носиоца израде Процјене угрожености је да информисе одговарајући ниво одлучивања о резултатима идентификације и анализе репрезентативних ризика на одређеном подручју и да предложи шта је потребно учинити да би се ризици елиминисали, односно да би се њихов негативан утицај на циљне/ризичне групе умањио на прихватљив ниво.

Члан 28.

Услови које мора испуњавати приједлог за ниво мјера и активности из члана 27. ове уредбе су:

- 1) да је заснован на резултатима анализе ризика, процијењеном нивоу/обиму ризика и приоритетизацији ризика,
- 2) да је конкретан, било да се ради о обуци, набавци опреме и других средстава, радовима, реализацији пројеката, питањима комуникације и координације и слично,
- 3) да је јасно дефинисано о којим мјерама и активностима је ријеч, на шта се односе, који циљ треба да испуне, у чијој су надлежности, односно ко је носилац реализације, у којем року, цијена коштања и извор финансирања, начин реализације, контролни механизми и слично,
- 4) да је у складу са постојећим прописима и другим стратешким документима, политикама и програмима развоја, а уколико се кроз анализу ризика покаже за неопходно, приједлогом се могу предложити нова рјешења у наведеним документима,
- 5) да је реалан.

Члан 29.

(1) У најширем смислу, приједлог из члана 27. ове уредбе може третирати све што је од утицаја на смањење обима/нивоа репрезентативних ризика на одређеном подручју и на развијање отпорности на катастрофе.

(2) Уколико широком оквиру потреба није могуће одговорити одједном или у краћем периоду, ове потребе се свде на приоритет дјеловања или се динамика прилагођава на више мањих корака, водећи рачуна о крајњим циљевима.

(3) Питања која се разматрају у оквиру приједлога су:

- 1) минималан број припадника професионалних и хитних служби, јединица и тимова заштите и спасавања, односно цивилне заштите на одређеном подручју, бројно стање и опрема,
- 2) специјализована материјално-техничка средства и опрема, специјалистички кадар који је потребно имати на одређеном подручју,
- 3) обука, вјежбе, едукација и развијање свијести о потенцијалним опасностима,
- 4) израда и ревизија планских и других докумената,
- 5) изградња и реконструкција објеката од значаја за заштиту и спасавање,
- 6) изградња и реконструкција објеката критичне инфраструктуре,
- 7) комуникација и координација,
- 8) процедуре тражења, прихвата и пружања помоћи,
- 9) могућност и услови ангажовања јединица и тимова заштите и спасавања, односно цивилне заштите и других субјеката од значаја за заштиту и спасавање, добровољаца, волонтера, правних и физичких лица по основу уговора и друго.

Члан 30.

(1) Четврта фаза израде процјене угрожености представља доношење одлуке по приједлогу за ниво мјера и активности и подразумијева да надлежни орган из члана 27. став 3. ове уредбе утврђује које мјере и активности је потребно предузети да би

спасилачке и хитне службе и други субјекти од значаја за заштиту и спасавање овладали одређеним ризицима.

(2) Одлуком из става 1. овог члана дефинише се сљедеће:

1) минимум ризика којим су постојеће спасилачке и хитне службе у стању овладати на одређеном подручју са тренутно расположивим превентивним и интервентним капацитетима,

2) врста и количина нових и/или додатних ресурса, мјера и активности неопходних за овладавање различитим врстама идентификованих и анализираних ризика различитог обима и интензитета, уз јасно дефинисане циљеве, приоритете, одобрена средства, начин и извор финансирања трошкова, рокове, одговорна лица и контролне механизме.

Члан 31.

Пета фаза израде процјене угрожености представља спровођење одлуке, а то је фаза у којој надлежни органи и институције, цивилна заштита, спасилачке и хитне службе и други субјекти од значаја за заштиту и спасавање, који су у четвртој фази дефинисани као носиоци конкретних мјера и активности, спроводе донесену одлуку.

ГЛАВА III

НАЧИН ИЗРАДЕ ПЛАНА ПРЕВЕНТИВНОГ ДЈЕЛОВАЊА

1. Предмет и циљ израде Плана превентивног дјеловања

Члан 32.

У поступку израде Плана превентивног дјеловања утврђују се предмет, циљеви, мјере и активности за превентивно дјеловање.

Члан 33.

План превентивног дјеловања дефинише мјере и активности које треба да реализују субјекти од значаја за заштиту и спасавање да би се спријечио настанак, односно умањиле посљедице елементарне непогоде и друге несреће.

Члан 34.

Планом превентивног дјеловања постижу се сљедећи циљеви:

1) анализа резултата до којих се дошло изградом Процјене угрожености (идентификација, анализа и приоритетизација ризика, сагледавање постојећег нивоа превентивних капацитета, профил репрезентативних ризика на подручју које је предмет анализе, репрезентативни сценарији и друго од значаја),

2) дефинисање приједлога за ниво превентивних мјера и активности,

3) подизање превентивних капацитета на виши ниво и

4) стално праћење и преиспитивање резултата анализе.

2. Резултати до којих се дошло изработом Процјене угрожености и израда приједлога нивоа превентивних мјера

Члан 35.

(1) Основ за израду Плана превентивног дјеловања представљају резултати до којих се дошло изработом Процјене угрожености.

(2) Носилац израде Плана превентивног дјеловања из члана 5. ове уредбе укратко наводи:

1) опште карактеристике – географски положај, географске и хидрографске карактеристике, урбане и индустријске зоне, карактеристике градње, податке о становништву, критичној инфраструктури, саобраћају, броју запослених, специфичностима производног и технолошког процеса и друго што може бити релевантно с обзиром на утврђени профил ризика, а са аспекта превентивног дјеловања,

2) статистичке податке о интервенцијама спасилачких и хитних служби, са повратним периодом не краћим од пет година, о сљедећем:

1. број интервенција по врсти и времену (година, мјесец, седмица, дан, доба дана, у зависности од процјене шта је релевантно),

2. спасилачке интервенције које се могу довести у везу са типом и намјеном објекта, начином и годином градње,

3. истовремене несреће – „ланац догађаја“, сложени сценарији,

4. лажне дојаве,

5. податке о траженој/примљеној и пруженој помоћи (између јединица локалне самоуправе, других нивоа власти и међународној помоћи),

3) кратак опис методе примијењене у идентификацији ризика, изворе информација, лица релевантна за овај процес, преглед идентификованих ризика и кратак закључак о резултатима идентификације ризика,

4) кратак опис методе примијењене у анализи ризика, преглед репрезентативних ризика и репрезентативних сценарија са кратким образложењем чињеница у вези са њиховим избором, кратак опис резултата анализе ризика са посебним освртом на резултате анализе превентивних капацитета, кратак опис резултата приоритетизације ризика са кратким образложењем.

Члан 36.

(1) Основ за израду приједлога нивоа превентивних мјера представља одлука по приједлогу за ниво мјера и активности из члана 27. ове уредбе, коју је надлежни ниво одлучивања донио у оквиру четврте фазе израде Процјене угрожености.

(2) Носилац израде Плана превентивног дјеловања из члана 5. ове уредбе дефинише:

1) задатке који су у домену превентивног дјеловања њему, односно спасилачким и хитним службама и другим субјектима од значаја за заштиту и спасавање, додијељени релевантним прописима, програмским, планским и другим документима,

2) теме, односно подручја од посебног интереса (критична инфраструктура, водозаштитни објекти, шумске комуникације, опрема, информисање и едукација јавности и слично),

- 3) закључке у вези са анализом постојећег нивоа превентивних капацитета,
- 4) приједлог будућег нивоа превентивних мјера и активности – радови, набавка опреме, обука, образовање, повећање броја спасилаца, информисање јавности, комуникација и координација, анализа важећих прописа, програмских и планских докумената и процедура и приједлози за ревизију, дислоцирање спасилачких и хитних служби и опреме,
- 5) циљеве, односно предности које се желе постићи предложеним рјешењима у односу на постојеће стање, циљне групе (грађани, дјеца, особе са посебним потребама, спасилачке и хитне службе, васпитно-образовне институције, привредни субјекти), мјерне параметре и
- 6) динамику реализације предложених мјера и активности, рокове, извршиоце, одговорна лица, трошкове, извор финансирања, праћење реализације у пракси, прилагођавање потребама и друго.

3. Доношење и спровођење одлуке о нивоу превентивних мјера и активности

Члан 37.

(1) Надлежни орган доноси одлуку којом се утврђује које мјере и активности је потребно предузети у циљу подизања превентивних капацитета на виши ниво, уз јасно дефинисане циљеве, приоритете, одобрена средства, начин финансирања трошкова, динамику, рокове, носиоце реализације, одговорна лица и контролне механизме.

(2) Цивилна заштита, спасилачке и хитне службе и други субјекти од значаја за заштиту и спасавање, који су дефинисани као носиоци реализације конкретних мјера и активности, спроводе донесену одлуку.

ГЛАВА IV НАЧИН ИЗРАДЕ ПЛАНА ПРИПРАВНОСТИ

1. Предмет и циљ израде Плана приправности

Члан 38.

У поступку израде Плана приправности утврђују се предмет, циљеви, мјере и активности за превентивно дјеловања.

Члан 39.

План приправности дефинише мјере и активности којима се повећава и унапређује ефикасност спасилачких и хитних служби као и других снага одговора на елементарну непогоду и другу несрећу.

Члан 40.

Планом приправности постижу се сљедећи циљеви:

1) анализа резултата до којих се дошло израдом Процјене угрожености (идентификација, анализа и приоритетизација ризика, сагледавање постојећег нивоа

приправности, профил репрезентативних ризика на подручју које је предмет анализе, репрезентативни сценарији и друго од значаја),

2) дефинисање приједлога за ниво мјера и активности,

3) подизање нивоа спремности спасилачких и хитних служби и других снага одговора на елементарну непогоду и другу несрећу и

4) стално праћење и преиспитивање резултата анализе.

2. Резултати до којих се дошло израдом Процјене угрожености и израда приједлога нивоа приправности

Члан 41.

(1) Основ за израду Плана приправности представљају резултати и показатељи до којих се дошло израдом Процјене угрожености.

(2) Носилац израде Плана приправности из члана 5. ове уредбе укратко наводи:

1) опште карактеристике – географски положај, географске и хидрографске карактеристике, урбане и индустријске зоне, карактеристике градње, податке о становништву, критичној инфраструктури, саобраћају, броју запослених, специфичностима производног и технолошког процеса и друго што може бити релевантно с обзиром на утврђени профил ризика, а са аспекта приправности,

2) статистичке податке о интервенцијама спасилачких и хитних служби, са повратним периодом не краћим од пет година, о сљедећем:

1. број интервенција по врсти и времену (година, мјесец, седмица, дан, доба дана, у зависности од процјене шта је релевантно),

2. спасилачке интервенције које се могу довести у везу са типом и намјеном објекта, начином и годином градње,

3. истовремене несреће – „ланац догађаја“, сложени сценарији,

4. лажне дојаве,

5. податке о траженој/примљеној и пруженој помоћи (између јединица локалне самоуправе, других нивоа власти и међународној помоћи),

3) кратак опис методе примијењене у идентификацији ризика, изворе информација, лица релевантна за овај процес, преглед идентификованих ризика и кратак закључак о резултатима идентификације ризика,

4) кратак опис методе примијењене у анализи ризика, преглед репрезентативних ризика и репрезентативних сценарија са кратким образложењем чињеница у вези са њиховим избором, кратак опис резултата анализе ризика са посебним освртом на резултате анализе интервентних капацитета, кратак опис резултата приоритетизације ризика са кратким образложењем,

5) кратак опис достигнутог нивоа спремности који омогућава субјектима од значаја за заштиту и спасавање да се благовремено припреме, мобилишу и организују у циљу пружања помоћи и одговора на различите врсте опасности,

6) знања и способности које су развиле власти, професионалне и хитне службе за одговор и опоравак, заједнице и појединци да би могли ефикасно да предвиде, одговоре и опораве се од утицаја вјероватне, непосредне или садашње опасности или услова и

7) кратак опис основних елемената ефикасности одговора који се налазе у Прилогу 5. ове уредбе.

(3) Носилац израде Плана приправности наводи кратак опис тренутног стања, начина функционисања и активирања система за рано упозоравање, као и техничких, међусобно повезаних компоненти система за рано упозоравање, које обухватају:

1) знање о ризику – мапирање, процјена података о опасностима, изложеност, рањивост и друго,

2) праћење и упозоравање – утврђивање листе опасности које ће се пратити, успостављање система за њихово праћење и издавање упозорења када се премаше договорени параметри,

3) обавјештавање и комуникација – обезбјеђење услова и процедура да се свако упозорење заједници и заинтересованим странама доставља правовремено и ефикасно, како би се предузеле одговарајуће мјере што је прије могуће,

4) способност реаговања – ефикасан одговор појединца и заједнице, органа власти и субјеката од значаја за заштиту и спасавање и

5) управљање системом за рано упозоравање које подразумијева:

1. идентификацију система за рано упозоравање у складу са подручјем одговорности – листа одговорних субјеката, радњи и поступака, особља, опреме и слично,

2. комуникацију са субјектима одговорним за рано упозоравање и усклађеност на свим нивоима дјеловања,

3. израду стандардних оперативних процедура неопходних за функционисање система за рано упозоравање,

4. планирање одговора након активирања система за рано упозоравање треба бити усмјерено на заједницу и мора обезбиједити да одговарајућа упозорења дођу свима којима су потребна, узимајући у обзир посебно рањиве категорије и

5. интегрисање система за рано упозоравање у све планове одговора и логистичке потребе.

Члан 42.

(1) Основ за израду приједлога нивоа приправности представља одлука по приједлогу за ниво мјера и активности, коју је надлежни орган донио у оквиру четврте фазе израде Процјене угрожености.

(2) Носилац израде Плана приправности дефинише:

1) задатке који су у домену превентивног дјеловања њему, односно спасилачким и хитним службама и другим субјектима од значаја за заштиту и спасавање, додијељени релевантним прописима, програмским, планским и другим документима,

2) теме, односно подручја од посебног интереса (критична инфраструктура, специфични технолошки и производни капацитети, пожари, поплаве, евакуација и слично),

3) оцјену стања постојећег нивоа приправности (вријеме потребно за долазак снага првог одговора на мјесто несреће, ефикасност система осматрања, обавјештавања и узбуњивања и система за рано упозоравање, управљање сложеним догађајима и слично),

4) закључке у вези са анализом постојећег нивоа интервентних капацитета,

5) приједлог будућег нивоа приправности – лоцирање/дислоцирање спасилачких и хитних служби и опреме, прилагођавање капацитета, организације и особља, прекид коришћења годишњих одмора, увођење дежурства, обука и вјежбе у складу са

предложеним нивоом приправности, вјежбе приправности, даљи развој – самостално или у сарадњи са другима, закључивање споразума са другим субјектима, тражење/прихват и пружање помоћи, ангажовање добровољаца и волонтера, управљање сложеним догађајима, снабдијевање, правовремена евакуација и збрињавање становништва и материјалних добара, анализа важећих закона, програмских и планских докумената, процедура и приједлози за ревизију, а све са аспекта репрезентативних ризика и сценарија и

б) динамику реализације предложених мјера и активности, рокове, извршиоце, одговорна лица, трошкове, извор финансирања, праћење реализације у пракси, прилагођавање потребама, промјене и предности које се желе постићи у односу на постојеће стање и друго.

3. Доношење и спровођење одлуке о нивоу приправности

Члан 43.

(1) Надлежни орган доноси одлуку којом се утврђује које мјере и активности је потребно предузети у циљу подизања приправности на виши ниво, уз јасно дефинисане циљеве, приоритете, одобрена средства и начин финансирања трошкова, динамику реализације, рокове, носиоце реализације, одговорна лица и контролне механизме.

(2) Цивилна заштита, спасилачке и хитне службе и други субјекти од значаја за заштиту и спасавање, који су дефинисани као носиоци реализације мјера и активности, спроводе донесену одлуку.

ГЛАВА V НАЧИН ИЗРАДЕ ПЛАНА МОБИЛИЗАЦИЈЕ

1. Предмет и циљ израде Плана мобилизације

Члан 44.

У поступку израде Плана мобилизације утврђују се предмет, циљеви и основни принципи овог плана.

Члан 45.

План мобилизације разрађује начин, поступке, мјере и активности којима се оперативне снаге и други субјекти од значаја за заштиту и спасавање активирају, односно доводе у стање приправности/готовости за извршавање задатака заштите, спасавања и пружања помоћи.

Члан 46.

Планом мобилизације постижу се сљедећи циљеви:

1) брзо и ефикасно активирање снага и средстава од значаја за заштиту и спасавање,

- 2) подизање нивоа спремности спасилачких и хитних служби и других снага одговора на елементарну непогоду и другу несрећу,
- 3) праћење и преиспитивање.

2. Основни принципи и начин израде Плана мобилизације

Члан 47.

Приликом израде Плана мобилизације носилац израде из члана 5. ове уредбе примјењује сљедеће основне принципе:

1) органи и службе који се у оквиру своје редовне дјелатности баве заштитом и спасавањем припадају оперативним снагама највишег нивоа оперативне спремности и вријеме потребно за њихову мобилизацију је кратко. Распоном времена уважава се чињеница да се дио ових снага налази у статусу стално спремних снага (рад у смјенама, дежурство), а остали припадници се укључују сукцесивно, у зависности од потребе нарастања снага, до пуног мобилизацијског развоја уколико је потребно,

2) органи, службе и физичка лица која се у оквиру своје редовне дјелатности не баве заштитом и спасавањем али су рјешењем надлежног органа распоређени у снаге заштите и спасавања, односно цивилне заштите или по основу уговорног односа имају јасно утврђене обавезе, односно на други начин представљају субјекте од непосредног значаја за заштиту и спасавање, представљају оперативне снаге нижег нивоа оперативне спремности и вријеме потребно за њихову мобилизацију је дуже,

3) позивање и активирање само оних снага, средстава и опреме који одговарају стварним оперативним потребама, у складу са принципом економичности,

4) разрада начина позивања у више варијанти, што обезбјеђује брзу и ефикасну мобилизацију и у неповољним околностима (прекид у снабдијевању електричном енергијом, прекид у функционисању фиксне и мобилне телефоније, прекид путних комуникација, отежано одвијање саобраћаја, отежано кретање и слично),

5) физичка лица – грађани представљају важан дио снага првог одговора, посебно у оквиру личне, узајамне и колективне заштите. У највећем броју случајева грађани се у заштиту и спасавање укључују одмах, по принципу самоорганизовања, а мањи број се у ове активности укључује организовано, по позиву или упутству надлежног органа. Због тога се вријеме потребно за њихову мобилизацију може дефинисати као врло кратко, односно одмах по настанку несреће, а њихово учешће се не анализира и не прати у оквиру мобилизацијских припрема.

Члан 48.

(1) Носилац израде Плана мобилизације израђује Упутство за извршење мобилизације, које је саставни и основни дио овог плана, у којем дефинише сљедеће:

- 1) снаге, средства и опрему планиране за случај мобилизације,
- 2) одговорна лица,
- 3) мобилизацијско мјесто,
- 4) вријеме трајања мобилизације,
- 5) врсте мобилизације према обиму – дјелимична и потпуна, нарастање снага,
- 6) начин позивања, саопштавања и преношења наређења за мобилизацију, према варијантама позивања,

- 7) поступање по пријему наређења за мобилизацију,
 - 8) руковођење, комуникацију и координацију у мобилизацији,
 - 9) начин, организацију и лица одговорна за успостављање и функционисање система веза,
 - 10) извјештавање,
 - 11) логистику и друго по потреби.
- (2) Саставни дио Упутства чине прилози:
- 1) преглед органа, служби и појединаца који се мобилишу, средства и опрема, са потребним личним подацима, као и подацима о мјесту и времену трајања мобилизације, начину позивања, предаје, преузимања средстава и опреме и слично,
 - 2) план позивања према варијантама позивања,
 - 3) преглед мјера безбједности у мобилизацији,
 - 4) преглед курира, уколико се планира такав начин позивања и друго.

ГЛАВА VI НАЧИН ИЗРАДЕ ПЛАНА ХИТНОГ ПОСТУПАЊА

1. Предмет и циљ израде Плана хитног поступања

Члан 49.

У поступку израде Плана хитног поступања утврђују се предмет, циљеви, и основни принципи овог плана.

Члан 50.

План хитног поступања разрађује задатке, мјере и активности које спасилачке и хитне службе и други субјекти од значаја за заштиту и спасавање реализују у случају елементарне непогоде и друге несреће.

Члан 51.

Планом хитног поступања постижу се сљедећи циљеви:

- 1) брзо и ефикасно пружање помоћи онима којима је помоћ потребна,
- 2) заштита материјалних и других добара и животне средине од негативног утицаја елементарне непогоде и друге несреће,
- 3) што брже стварање основних услова за нормализацију живота и рада на подручју погођеном елементарном непогодом и другом несрећом,
- 4) праћење и преиспитивање.

2. Основни принципи и начин израде Плана хитног поступања

Члан 52.

Заштита, спасавање и пружање помоћи у случају елементарне непогоде и друге несреће заснивају се на сљедећим основним принципима:

1) свако лице има право на заштиту, спасавање и помоћ у случају елементарне непогоде и друге несреће,

2) спасавање људских живота је приоритет у односу на све друге мјере и активности заштите, спасавања и пружања помоћи,

3) спасилачке и хитне службе и друге снаге одговора на елементарну непогоду и другу несрећу обавезне су да пруже помоћ на најбољи могући начин и у најкраћем року,

4) грађани су обавезни да пруже помоћ у оквиру личне, узајамне и колективне заштите, самоорганизовано, односно по позиву или упутству надлежног органа, у складу са својим могућностима, степеном обучености, опремљености и оспособљености, не угрожавајући тиме себе нити своју околину,

5) јединица локалне самоуправе је први и основни ниво организовања, планирања и спровођења свих фаза одговора на елементарну непогоду и другу несрећу,

6) задаци, мјере и активности заштите, спасавања и пружања помоћи су невојне и хуманитарне природе,

7) брз и ефикасан одговор на елементарну непогоду и другу несрећу заснован је на високом степену обучености, опремљености и оспособљености спасилачких и хитних служби и других снага одговора,

8) спровођење превентивних мјера значајно умањује губитке настале усљед елементарне непогоде и друге несреће,

9) План хитног поступања заснива се на профилу ризика одређеног подручја које је релевантно за димензионирање спасилачких и хитних служби и других субјеката одговора на елементарну непогоду и другу несрећу,

10) План хитног поступања обухвата задатке, мјере и активности заштите, спасавања и пружања помоћи, мјере личне, узајамне и колективне заштите, као и активности на обезбјеђењу основних животних услова и опоравак на подручју погођеном елементарном непогодом и другом несрећом,

11) План хитног поступања треба да омогући брзо прилагођавање спасилачких и хитних служби и других снага одговора најгорем могућем сценарију или непредвиђеном развоју догађаја – „шта уколико ствари крену лоше“,

12) информације од значаја за заштиту, спасавање и пружање помоћи су јавне и треба да буду доступне свима.

Члан 53.

(1) На основу резултата до којих је дошао након анализе ризика (друга фаза израде Процјене угрожености), носилац израде Плана хитног поступања из члана 5. ове уредбе наводи репрезентативне ризике и сценарије за које израђује План хитног поступања и:

1) за сваки репрезентативни ризик укратко описује карактеристике, начин дјеловања, могућност предвиђања и најаве, статистичке податке које даје историјска слика ризика,

2) наводи резултате до којих је дошао након анализе и приоритетизације репрезентативних ризика у Процјени угрожености, и то:

1. наводи ниво процијењеног ризика, могуће посљедице по циљне/ризичне групе, оцјену прихватљивости ризика,

2. наводи угрожена подручја, критичне тачке, ризичне објекте,

3. описује развој догађаја, укључујући и најгори могући сценариј,

4. наводи вјероватноћу сложених догађаја – ланца догађаја, повезаност више сценарија, на примјер: земљотрес – пожар – експлозија – испуштање опасних материја и

5. описује постојећи ниво интервентних капацитета релевантан за одређени ризик, односно сценарио.

(2) Носилац израде Плана хитног поступања из члана 5. ове уредбе наводи резултате до којих се дошло израдом Плана превентивног дјеловања и Плана приправности релевантне за сваки репрезентативни ризик.

(3) Носилац израде Плана хитног поступања из члана 5. ове уредбе дефинише спасилачке и хитне службе, органе, организације, нивое власти, удружења, појединце и друге снаге одговора надлежне, оспособљене и опремљене за пружање одговора на елементарну непогоду и другу несрећу, односно за реализацију мјера и задатака утврђених овим планом и процјењује да ли је потребно њихово учешће у изради овог плана (комуникација и координација).

(4) Носилац израде Плана хитног поступања из члана 5. ове уредбе дефинише и разрађује задатке, мјере и активности заштите, спасавања и пружања помоћи као и мјере личне, узајамне и колективне заштите које су релевантне за репрезентативни ризик/сценариј. Обим дефинисаних задатака, мјера и активности, те степен њихове разраде усклађује се са нивоом власти/организовања, законом утврђеним надлежностима, те постојећим нивоом интервентних капацитета сваког субјекта од значаја за заштиту и спасавање.

(5) Мјере заштите, спасавања и пружања помоћи из става 4. овог члана су:

1) грађевинске и друге техничке мјере су мјере којима се утврђује број срушених и оштећених објеката, објеката критичне инфраструктуре, степен оштећења, број објеката који се може или не може реновирати или ојачати, број објеката употребљивих, привремено неупотребљивих и неупотребљивих за становање и другу врсту боравка, приоритети у санацији, уређење локација и објеката привременог смјештаја, уређење локација за одлагање различитих врста отпада, уређење локација за одлагање опасних материја, изградња нових, ојачавање постојећих насипа и других заштитних објеката и слично,

2) евакуација становништва, стоке, материјалних и других добара је мјера којом се дефинишу локације и објекти планирани за евакуацију усљед елементарне непогоде и друге несреће, процјењује број евакуисаних према најгорем могућем сценарију, утврђују приоритети, критеријуми, постојећи ресурси и слично,

3) збрињавање евакуисаног становништва, стоке, материјалних и других добара је мјера којом се одређују локације, објекти и кампови за приврени смјештај, начин уређења, сабирне тачке, дефинишу критеријуми и приоритети према начину збрињавања, годинама старости, здравственом стању, социјалном статусу и степену хитности, дефинише обезбјеђење основних животних потреба, обезбјеђење хуманитарне помоћи и слично,

4) радиолошка, хемијска и биолошка заштита обухвата мјере које се спроводе у циљу заштите и спасавања становништва, материјалних и других добара и животне средине од посљедица техничко-технолошког акцидента (оштећење објеката и погона за производњу, прераду, употребу, складиштење и транспорт опасних материја, оштећење објеката у ближем и даљем окружењу које за посљедицу може имати емисију опасних материја), и то: детекција и идентификација штетних агенаса, утврђивање степена загађења, деконтаминација, употреба личне и заједничке заштитне опреме и

других средстава заштите, заштита спасилаца и другог особља укљученог у спровођење мјера и задатака заштите, спасавања и пружања помоћи, утврђивање доза контаминације које не могу угрозити њихово здравље, заштита, спасавање и пружање помоћи, склањање, одређивање зона опасности у односу на мјесто несреће и мјере које се спроводе у свакој од зона, успостављање контролних тачака, заштита извора воде за пиће, заштита животиња и намирница животињског поријекла, заштита биља и намирница биљног поријекла, давање потребних упутстава и забрана становништву угроженог подручја везаних за понашање у кући и на отвореном, коришћење хране и воде за пиће, путних комуникација, ограничење кретања и слично,

5) заштита природног и културног наслеђа је мјера која се спроводи у циљу спречавања или ублажавања посљедица насталих усљед штетног утицаја елементарне непогоде и друге несреће и друго.

(6) Задаци заштите, спасавања и пружања помоћи из става 4. овог члана су:

1) хитна медицинска помоћ – спровођење хитних мјера спасавања живота и здравља грађана на погођеном подручју, транспорт повријеђених са мјеста несреће до здравствених установа одговарајућег нивоа на даљи третман,

2) поступак са настрадалима – поступак на мјесту несреће, прикупљање доказа и идентификација настрадалих, транспорт са мјеста несреће,

3) одређивање локација за сахрањивање већег броја настрадалих,

4) психолошка помоћ у случају стреса или других психичких поремећаја узрокованих дјеловањем елементарне непогоде и друге несреће, коју могу пружити одговарајуће стручне службе, психолози, терапеути, свештеници и слично,

5) ветеринарска прва помоћ – прикупљање података о повријеђеним, уинулим и несталим животињама, пружање прве ветеринарске помоћи повријеђеним и обољелим животињама, хитно убијање/успављивање повријеђених/обољелих животиња, уклањање животињских лешева на унапријед предвиђене локације и спровођење других хигијенско-епидемиолошких мјера,

6) спасавање из рушевина,

7) уништавање и уклањање објеката одређених за рушење, ојачавање оштећених објеката, обезбјеђење пролаза и путева у близини оштећених и срушених објеката, рашчишћавање комуникација,

8) спасавање са високих објеката,

9) спасавање са висина, из јама и другог неприступачног терена,

10) трагање и спасавање несталих на копну, ријекама и језерима,

11) гашење пожара и спасавање људи, материјалних и других добара угрожених пожаром и експлозијом,

12) спасавање људи, материјалних и других добара угрожених поплавама, спасавање на води и из воде,

13) мониторинг/праћење тока елементарне непогоде и друге несреће и насталих посљедица,

14) давање потребних упутстава, упозорења и савјета грађанима угроженог подручја и учесницима акција заштите и спасавања,

15) чишћење и санација подручја погођених елементарном непогодом и другом несрећом, одвожење отпада и контаминираног материјала на депоније,

16) спасавање путника настрадалих у путном, жељезничком, ваздушном и ријечном саобраћају,

17) обустављање саобраћаја на појединим правцима и обезбјеђење алтернативних путних праваца,

18) обезбјеђење приступних путева на непроходном и мање приступачном простору,

19) откривање, уклањање и уништавање експлозивних средстава заосталих из ратова, напуштених експлозивних средстава и неексплодираних убојних средстава и мина,

20) ангажовање стручњака за поједине области – епидемиолога, хемичара, преводилаца, вјештака, стручњака за информатичке и комуникационе технологије и слично,

21) сарадња са сусједним и другим јединицама локалне самоуправе, органима, организацијама, удружењима и другим субјектима од значаја за заштиту и спасавање,

22) обезбјеђење основних услова за живот и рад на подручју погођеном елементарном непогодом и другом несрећом – медицинска нега за људе и животиње, смјештај евакуисаних, основни хигијенско-епидемиолошки услови, снабдијевање храном, водом за пиће, електричном енергијом и другим енергентима, храном и водом за стоку, успостављање потребне инфраструктуре, одржавање васпитно-образовног процеса, функционисање органа власти и друге функције,

(7) Личну, узајамну и колективну заштиту из става 4. овог члана предузимају грађани, самоиницијативно и организовано, у циљу спречавања, односно ублажавања посљедица елементарне непогоде и друге несреће по властити живот и здравље, живот и здравље ближњих и имовину.

(8) Носилац израде Плана хитног поступања из члана 5. ове уредбе дефинише материјално-техничка средства, опрему и друге ресурсе неопходне за реализацију овог плана, укључујући и финансијске трошкове реализације задатака, мјера и активности утврђених овим планом.

(9) Носилац израде Плана хитног поступања из члана 5. ове уредбе дефинише начин и лице, односно службу одговорну за обавјештавање, упозоравање и информисање грађана, као и извјештавање других органа, организација и институција (коме се достављају извјештаји и када, које податке треба да садрже, лице одговорно за односе са медијима и друго).

(10) Носилац израде Плана хитног поступања дефинише начин и лице, односно службу одговорну за прихват помоћи у случају да властите снаге и средства нису довољни, подјелу помоћи угроженом становништву, односно услове и начин упућивања помоћи другим јединицама локалне самоуправе.

(11) Носилац израде Плана хитног поступања из члана 5. ове уредбе дефинише начин и лице одговорно за вођење базе података о елементарној непогоди и другој несрећи, праћење тока несреће, којом обухвата податке о почетку, трајању, предузетим мјерама, ангажованим снагама и средствима, посљедицама по циљне/ризичне групе, примљеној, подијељеној и помоћи достављеној другим јединицама локалне самоуправе, процијењеној штети и другим подацима.

(12) Носилац израде Плана хитног поступања из члана 5. ове уредбе дефинише начин и лица одговорна за организацију, успостављање и функционисање система веза.

Члан 54.

(1) С обзиром на то да процјена штете даје полазни основ за планирање и реализацију задатака, мјера и активности на нормализацији основних услова за живот и рад на подручју погођеном елементарном непогодом и другом несрећом, за доношење одлуке о обиму помоћи угроженом становништву и изради планова опоравка, ова процјена треба бити спроведена што је могуће прије.

(2) Процјена штете може бити прелиминарна и коначна и врши се по одлуци надлежног органа јединице локалне самоуправе, а по потреби на основу одлуке Владе.

ГЛАВА VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

(1) Израду Плана заштите и спасавања у Републици у дијелу који се односи на нуклеарну и радиолошку заштиту врши надлежно министарство.

(2) Јединица локалне самоуправе и други носиоци израде Плана заштите и спасавања преузеће обавезе и разрадити задатке, мјере и активности у области из става 1. овог члана које су им додијелене Планом заштите и спасавања у Републици.

Члан 56.

(1) План заштите и спасавања доступан је стручној и другој јавности.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, поједини документи, односно дијелови Плана заштите и спасавања који садрже податке или изводе из докумената правних лица, односно установа а који представљају пословну или другу тајну, нису доступни јавности, уколико то захтјева давалац података.

Члан 57.

Ступањем на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о садржају и начину израде Плана заштите од елементарне непогоде и друге несреће („Службени гласник Републике Српске“, број 68/13).

Члан 58.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:04/1-012-2- /21

Датум:28.10.2021. године

ПРЕДСЈЕДНИК ВЛАДЕ

Радован Вишковић

Шема фаза ризико-базираног димензионирања

ПРИЛОГ 2.

Листа репрезентативних ризика у Републици Српској са прегледом институција које делегирају координаторе

Листа репрезентативних ризика	Институција која делегира координатора
Угрожавање покретног и непокретног културно-историјског и природног наслеђа	Министарство просвјете и културе
Клизиште	Министарство енергетике и рударства
Земљотрес	Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства
Екстремне метеоролошке појаве	Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства
Поплаве	Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства
Болести шума и пожари отвореног простора	Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства
Елементарне непогоде и друге несреће са утицајем на пољопривреду	Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства
Угрожавање хигијенско-епидемиолошке исправности хране и воде за пиће	Министарство здравља и социјалне заштите
Заразне болести	Министарство здравља и социјалне заштите
Пожар у пословној зони	Министарство унутрашњих послова
Индустријске несреће са емисијом опасних материја	Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију
Несреће у рудницима	Министарство енергетике и рударства
Несреће на електроенергетским објектима, електроенергетским постројењима, гасоводима, компресорским станицама и нафтоводима	Министарство енергетике и рударства
Несреће у путном саобраћају	Министарство саобраћаја и веза
Несреће у жељезничком саобраћају	Министарство саобраћаја и веза
Несреће у ријечном саобраћају	Министарство саобраћаја и веза
Несреће у ваздушном саобраћају	Министарство саобраћаја и веза
Радиолошка/нуклеарна несрећа	Министарство здравља и социјалне заштите
Несреће од утицаја на туризам	Министарство трговине и туризма

Подаци потребни за успостављање контекста и идентификацију ризика

1. Подаци о положају и карактеристикама територије:

- географски положај, површина, унутрашње и међународне границе,
- геолошке карактеристике,
- карактеристике рељефа, географско-педолошке карактеристике тла,
- број, врста и величина насеља,
- хидрографска мрежа и карактеристике, подземне воде,
- водни ресурси и водоснабдијевање,
- клима, режим падавина и температуре – просјечне и екстремне вриједности забиљежене у посљедњих 10, 50 и 100 година, основне карактеристике за поједина подручја (микрелокације), тенденције,
- шуме, шумско земљиште, животињски свијет,
- пољопривредно земљиште,
- културно-историјски споменици,
- национални паркови и паркови природе и други подаци.

2. Подаци о становништву:

- густина насељености, просторни размјештај,
- број становника по јединици локалне самоуправе,
- структура становништва – старосна, полна, образовна,
- демографски показатељи: природни прираштај (наталитет, морталитет, морбидитет), миграције и други подаци.

3. Подаци о инфраструктури:

- саобраћај – ваздушни, путни, жељезнички и ријечни, објекти, стање, карактеристике и правци развоја,
- телекомуникације – објекти, стање, карактеристике и правци развоја,
- транспортни капацитети у јавном и приватном сектору,
- смјештајни капацитети у јавном и приватном сектору,
- здравствени капацитети у јавном и приватном сектору, правци развоја,
- ветеринарски капацитети у јавном и приватном сектору, правци развоја,
- рударски капацитети,
- капацитети за производњу и дистрибуцију електричне енергије, правци развоја,
- привредна развијеност, основне индустријске гране, правци развоја,
- хемијска и петрохемијска индустрија, правци развоја,
- капацитети прехранбене индустрије (производни, складишни, транспортни) и други подаци.

4. Подаци о поплавама:

- главни водотоци и сливна подручја,
- бујични водотоци, критичне тачке,
- подземне воде, критичне тачке,
- поплаве које се догађају сваке године, критичне тачке,

- историјска слика ризика за посљедњих 100, 500 и 1.000 година,
- преглед и стање водозаштитних објеката, брањене површине,
- могућност оштећења или рушења водозаштитних објеката, са посљедицама,
- бране и акумулације које представљају потенцијалну опасност,
- угрожени путни правци и објекти критичне инфраструктуре,
- утицај незаконите градње, незаконите експлоатације шљунка,
- утицај неконтролисаног одлагања отпада,
- стање и функционисање система осматрања, обавјештавања и узбуњивања становништва, системи за рано упозоравање,
- активна клизишта, критичне тачке, број домаћинстава изложених ризику, угроженост критичне инфраструктуре,
- одрони, критичне тачке, угроженост критичне инфраструктуре и други подаци.

5. Подаци о земљотресима:

- сеизмички појас којем припадамо и његове карактеристике,
- картографски приказ сеизмичког ризика,
- статистички подаци о јачим земљотресима који су се догодили на подручју Републике и у непосредном окружењу, историјска слика ризика за посљедњих 50, 100, 200 и 500 година,
- зоне максималног интензитета, микронеоне,
- густина насељености у зонама високог ризика, угроженост критичне инфраструктуре,
- MCS скала сеизмичког интензитета са описом посљедица,
- сеизмолошка истраживања, тренутно стање и правци развоја,
- подаци о стамбеним објектима – анализа осјетљивости,
- подаци о јавним објектима и објектима критичне инфраструктуре, анализа осјетљивости (пословне зграде, бране, мостови, тунели, вијадукти, болнице, школе, бензинске пумпе, нафтоводи, гасоводи, капацитети за производњу и складиштење опасних и запаљивих материја, хотели, тржни центри, пословне зоне, спортски објекти – година изградње, број лица која се у објектима окупља, ради или борави) и други подаци.

6. Пожари отвореног простора:

- категорије шума – високе шуме, културе, изданачке шуме, необрасло шумско земљиште,
- типови шума, врсте дрвећа и њихова осјетљивост на пожаре,
- статистички подаци о броју пожара, са подацима о жртвама и материјалној штети, у посљедњих пет година,
- узроци настанка шумских пожара,
- подручја високог ризика, индекс опасности,
- стање шумских комуникација са аспекта проходности за ватрогасна возила и други подаци.

7. Пожари у стамбеним, привредним и другим објектима:

- узроци пожара, кључни фактори ризика, критичне тачке,
- утицај на објекте критичне инфраструктуре, животну средину и становништво,

- статистички подаци о броју пожара са подацима о жртвама и материјалној штети у посљедњих пет година и други подаци.

8. Подаци о елементарним непогодама – суша, сњежне падавине, град, киша, олујно невријеме, екстремне температуре:

- историјска слика ризика у посљедњих 100 година, тенденције,
- подаци о причињеној штети у посљедњих десет година,
- карактеристике за поједина подручја и други подаци.

9. Техничко-технолошке несреће:

- преглед правних лица, са прегледом локација, која по основу производног или технолошког процеса, складиштења, удаљености од насеља, водотока, пољопривредног земљишта и емисијама опасних материја представљају стварну или потенцијалну опасност по циљне/ризичне групе,
- врста и максимална концентрација штетних емисија, дозвољене вриједности, критичне тачке, примјена мјера заштите, тенденције у развоју мјера заштите,
- управљање производним и рударским отпадом,
- преглед бензинских пумпи, других капацитета и објеката инфраструктуре који служе за производњу, прераду, транспорт и складиштење горива и других запаљивих материја, критичне тачке, примјена мјера заштите и тенденције у развоју мјера заштите и други подаци.

10. Техничко-технолошке несреће настале у путном, жељезничком, ваздушном и ријечном саобраћају:

- потенцијални ризици усљед саобраћајних несрећа с обзиром на врсту и количине опасних материја и фреквентност саобраћаја (доба дана, начин транспорта),
- кључни правци превозења опасних материја, критичне тачке, несреће у вези са објектима саобраћајне инфраструктуре (тунели, аеродроми, вијадукти, мостови, жељезничка чворишта и слично), потенцијална опасност по насеља, водотоке, пољопривредно и шумско земљиште и друге елементе животне средине и други подаци.

11. Радиолошке и нуклеарне опасности:

- преглед нуклеарних постројења у нашем окружењу које, усљед хаварије или неког другог узрока који је могуће процијенити – људска грешка, елементарне непогоде и друге несреће које могу имати негативан утицај на рад нуклеарних електрана, терористички акт, рат, те други узроци, могу имати негативан утицај на територију и становништво Републике,
- секторизација око нуклеарних постројења у окружењу и анализа посљедица штетног испуштања радиоактивних материја у атмосферу, воде и тло,
- други потенцијални извори радиоактивног загађења (клинички центри, научне установе и друго) у Републици, БиХ и ближем окружењу, који могу имати негативан утицај на територији Републике,
- проблем одлагања радиоактивног отпада, прикривени и потенцијални ризици,
- категоризација нуклеарних/радиолошких извора у складу са стандардом Међународне агенције за атомску енергију (IAEA):
 - а) I и II група: нуклеарне електране и реактори,

- б) III група: радиоактивни извори и уређаји који производе јонизујуће зрачење високе активности, а смјештени су у здравственим установама,
- в) IV група: радиоактивни извори који нису стационарани и могу се појавити било гдје, а укључују изворе у радиографији, транспорту, изгубљене и нелегално увезене или транспортоване изворе и друго и
- г) V група: контаминација хране и воде као резултат нуклеарних несрећа и опасности и други подаци.

12. Здравствени ризици по људе:

- заразне болести које представљају опасност за људе, узрочници и њихове особине, начин преношења,
- регистровани случајеви заразних болести у Републици у посљедњих десет година,
- регистроване епидемије заразних болести, број обољелих и умрлих у посљедњих десет година, ендемска жаришта,
- историјска слика ризика у посљедњих 100 година, тенденције, прикривени и потенцијални ризици и други подаци.

13. Опасности по животиње:

- заразне болести које представљају опасност за животиње, узрочници и њихове особине, начин преношења, могуће опасности за људе, намирнице животињског поријекла и воду за пиће,
- регистровани случајеви животињских заразних болести у Републици у посљедњих десет година,
- регистроване епидемије заразних болести, број обољелих, уинулих и еутаназијом убијених животиња у посљедњих десет година, ендемска жаришта,
- историјска слика ризика у посљедњих 100 година, тенденције, прикривени и потенцијални ризици и други подаци.

14. Неконтролисано одлагање отпада:

- стање и уређеност постојећих депонија, критичне тачке,
- проблем неконтролисаних депонија, критичне тачке, потенцијални и прикривени ризици по људе и животну средину, могућа рјешења и други подаци.

15. Експлозивна средства заостала из ратова, напуштена експлозивна средства и неексплодирана убојна средства:

- картографски приказ локација, угрожена подручја,
- статистички подаци о укупном броју експлозивних средстава заосталих из ратова, напуштеним експлозивним средствима и неексплодираним убојним средствима,
- утицај на критичну инфраструктуру и пољопривреду,
- локације за уништавање,
- начин, организација и најнеопходнија средства за заштиту од експлозивних средстава заосталих из ратова, напуштених експлозивних средстава и неексплодираних убојних средстава и други подаци.

16. Стање система за осматрање, обавјештавање и узбуњивање, са аспекта наведених опасности, тенденције и правци развоја.

17. Стање система за рано упозоравање, са аспекта наведених опасности, тенденције и правци развоја.

18. Наведене податке, по потреби приказати одговарајућим графичким, табеларним и шематским приказима, картама и другим прилозима.

Структура сценарија

Број и назив сценарија				
Врста репрезентативног ризика				
Координатор за ризик – носилац израде сценарија				
Увод у сценарио				
Анализа сценарија				
Анализа изложености				
Анализа рањивости				
Опис највјероватнијег нежељеног догађаја				
Анализа вјероватноће				
Критеријуми за процјену вјероватноће/учесталости				
Категорија	Вјероватноћа/учесталост			
	Квалитативна оцјена	Вјероватноћа	Учесталост	Одабрана вриједност – означити са х
1	Врло ниска	до 1%	једном у 100 година и рјеђе	
2	Ниска	од 1% до 5%	једном у 20 до 100 година	
3	Просјечна	од 5% до 50%	једном у двије до 20 година	
4	Висока	од 51% до 98%	једном у једну до двије године	
5	Врло висока	преко 98%	једном годишње и чешће	
Напомена: Критеријуме вјероватноће и учесталости могуће је прилагодити потребама у смислу промјене повратног периода али треба остати оквир од пет категорија.				
Анализа посљедица				

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи за Републику

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
<i>Категорија</i>	<i>Посљедице</i>	<i>Критеријум</i>	<i>Одабрана вриједност – означити са х</i>
1	Занемарљиве	до 50	
2	Мале	од 51 до 200	
3	Умјерене	од 201 до 500	
4	Значајне	од 501 до 1.000	
5	Катастрофалне	више од 1.000	

Напомена: Критеријум представља укупан број људи захваћен посљедицама опасности – смртно страдали, повријеђени, обољели, евакуисани, расељени.

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи за јединицу локалне самоуправе до 10.000 становника

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
<i>Категорија</i>	<i>Посљедице</i>	<i>Критеријум</i>	<i>Одабрана вриједност – означити са х</i>
1	Занемарљиве	до 1	
2	Мале	од 1 до 10	
3	Умјерене	од 11 до 50	
4	Значајне	од 51 до 100	
5	Катастрофалне	више од 100	

Напомена: Критеријум представља укупан број људи захваћен посљедицама опасности – смртно страдали, повријеђени, обољели, евакуисани, расељени.

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи за јединицу локалне самоуправе од 10.000 до 50.000 становника

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
<i>Категорија</i>	<i>Посљедице</i>	<i>Критеријум</i>	<i>Одабрана вриједност – означити са х</i>
1	Занемарљиве	од 1 до 3	
2	Мале	од 4 до 20	
3	Умјерене	од 21 до 100	
4	Значајне	од 101 до 200	
5	Катастрофалне	више од 200	

Напомена: Критеријум представља укупан број људи захваћен посљедицама опасности – смртно страдали, повријеђени, обољели, евакуисани, расељени.

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи за јединицу локалне самоуправе преко 50.000 становника

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
<i>Категорија</i>	<i>Посљедице</i>	<i>Критеријум</i>	<i>Одабрана вриједност – означити са х</i>
1	Занемарљиве	од 3 до 5	
2	Мале	од 6 до 30	
3	Умјерене	од 31 до 150	
4	Значајне	од 151 до 300	
5	Катастрофалне	више од 300	

Напомена: Критеријум представља укупан број људи захваћен посљедицама опасности – смртно страдали, повријеђени, обољели, евакуисани, расељени.

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи за град Бања Луку

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
<i>Категорија</i>	<i>Посљедице</i>	<i>Критеријум</i>	<i>Одабрана вриједност – означити са х</i>
1	Занемарљиве	до 5	
2	Мале	од 6 до 50	
3	Умјерене	од 51 до 200	
4	Значајне	од 201 до 500	
5	Катастрофалне	више од 500	

Напомена: Критеријум представља укупан број људи захваћен посљедицама опасности – смртно страдали, повријеђени, обољели, евакуисани, расељени.

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на живот и здравље људи за привредно друштво и друго правно лице

Циљна/ризична група – живот и здравље људи			
<i>Категорија</i>	<i>Посљедице</i>	<i>Критеријум</i>	<i>Одабрана вриједност – означити са х</i>
1	Занемарљиве	до 0,01%	
2	Мале	од 0,01% до 0,05%	
3	Умјерене	од 0,05% до 0,10%	
4	Значајне	од 0,10 % до 1%	
5	Катастрофалне	више од 1%	

Напомена: Критеријум представља укупан број запослених захваћен посљедицама опасности – смртно страдали, повријеђени, обољели у односу на укупан број запослених, изражен процентима.

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на имовину

Циљна/ризична група – имовина			
Категорија	Посљедице	Критеријум	Одабрана вриједност – означити са x
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Напомена: Укупна материјална штета процијењена у складу са важећом методологијом, изражена у процентима у односу на буџет Републике, односно града/општине према утврђеним категоријама. За привредна друштва и друга правна лица посљедице представљају материјалну штету процијењену у складу са важећом методологијом у односу на збир вриједности основних средстава и обртног капитала, изражену у процентима према утврђеним категоријама.

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на критичну инфраструктуру

X	Сектори критичне инфраструктуре	Ближе одређење инфраструктурних објеката или услуга према врсти, намјени, локацији
	ИНДУСТРИЈА – производња, укључујући улазне ресурсе, објекте, системе за пренос, складиштење, транспорт производа, енергената и енергије, системи за дистрибуцију	
	ЕНЕРГЕТИКА – производња, укључујући улазне ресурсе, објекте, системе за пренос, складиштење, транспорт производа, енергената и енергије, системи за дистрибуцију	
	РУДАРСТВО – производња, укључујући улазне ресурсе, објекте, системе за пренос, складиштење, транспорт производа, енергената и енергије, системи за дистрибуцију	
	ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА – електронске комуникације, пренос података, информациони системи, пружање аудио, и аудио и видео медијских услуга	
	САОБРАЋАЈ – друмски, жељезнички, ваздушни и саобраћај унутрашњим пловним путевима	
	ЗДРАВСТВО – здравствена заштита, производња, транспорт и надзор над лијековима	
	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ – објекти комуналне инфраструктуре, а нарочито у области производње и испоруке воде, пречишћавања и одвођења отпадних вода, производње и испоруке топлотне енергије, збрињавања отпада из стамбених и пословних простора и слично	
	ВОДОПРИВРЕДА – регулациони и заштитни водни објекти	
	ХРАНА И ПИЋЕ - производња и снабдијевање храном и пићем, систем сигурности хране и пића, робне залихе	

	ФИНАНСИЈЕ – банкарство, берзе, инвестиције, системи осигурања и плаћања	
	ПРОИЗВОДЊА, СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА – хемијски, биолошки, радиолошки и нуклеарни материјали	
	ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	
	ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ	
	КУЛТУРНА ДОБРА – вјерски објекти, споменици културе, просторне, културно-историјске цјелине, археолошка налазишта, знаменита мјеста, умјетничка дјела и историјски предмети, архивска грађа, филмска грађа, старе и ријетке књиге	
	ПРИРОДНА ДОБРА – заштићена природна добра прописана Законом о заштити природе	

Циљна/ризична група – критична инфраструктура			
<i>Категорија</i>	<i>Посљедице</i>	<i>Критеријум – материјална штета изражена у процентима</i>	<i>Одабрана вриједност – означити са х</i>
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Напомена: Укупна материјална штета процијењена у складу са важећом методологијом, изражена у процентима у односу на буџет Републике, односно града/општине према утврђеним категоријама. За привредна друштва и друга правна лица посљедице представљају материјалну штету процијењену у складу са важећом методологијом у односу на збир вриједности основних средстава и обртног капитала, изражену у процентима према утврђеним категоријама.

Критеријуми за процјену утицаја посљедица опасности на животну средину

Циљна/ризична група – животна средина			
<i>Категорија</i>	<i>Посљедице</i>	<i>Критеријум – материјална штета изражена у процентима</i>	<i>Одабрана вриједност – означити са х</i>
1	Занемарљиве	< 1%	
2	Мале	од 1% до 5%	
3	Умјерене	од 5% до 10%	
4	Значајне	од 10% до 20%	
5	Катастрофалне	> 20%	

Напомена: Укупна материјална штета процијењена у складу са важећом методологијом, изражена у процентима у односу на буџет Републике, односно града/општине.

Опис догађаја са најтежим могућим посљедицама

Анализа капацитета

Основни елементи за процјену ефикасности одговора

Елементи за процјену	Кратка констатација о тренутном стању и потребама
Обука	
Опрема	
Особље	
Инфраструктура	
Доктрине и концепти (правни оквир, стратегије, програми, планови, СОП)	
Унутрашња организација	
Информације – базе података	
Логистика	

Матрица процјене капацитета

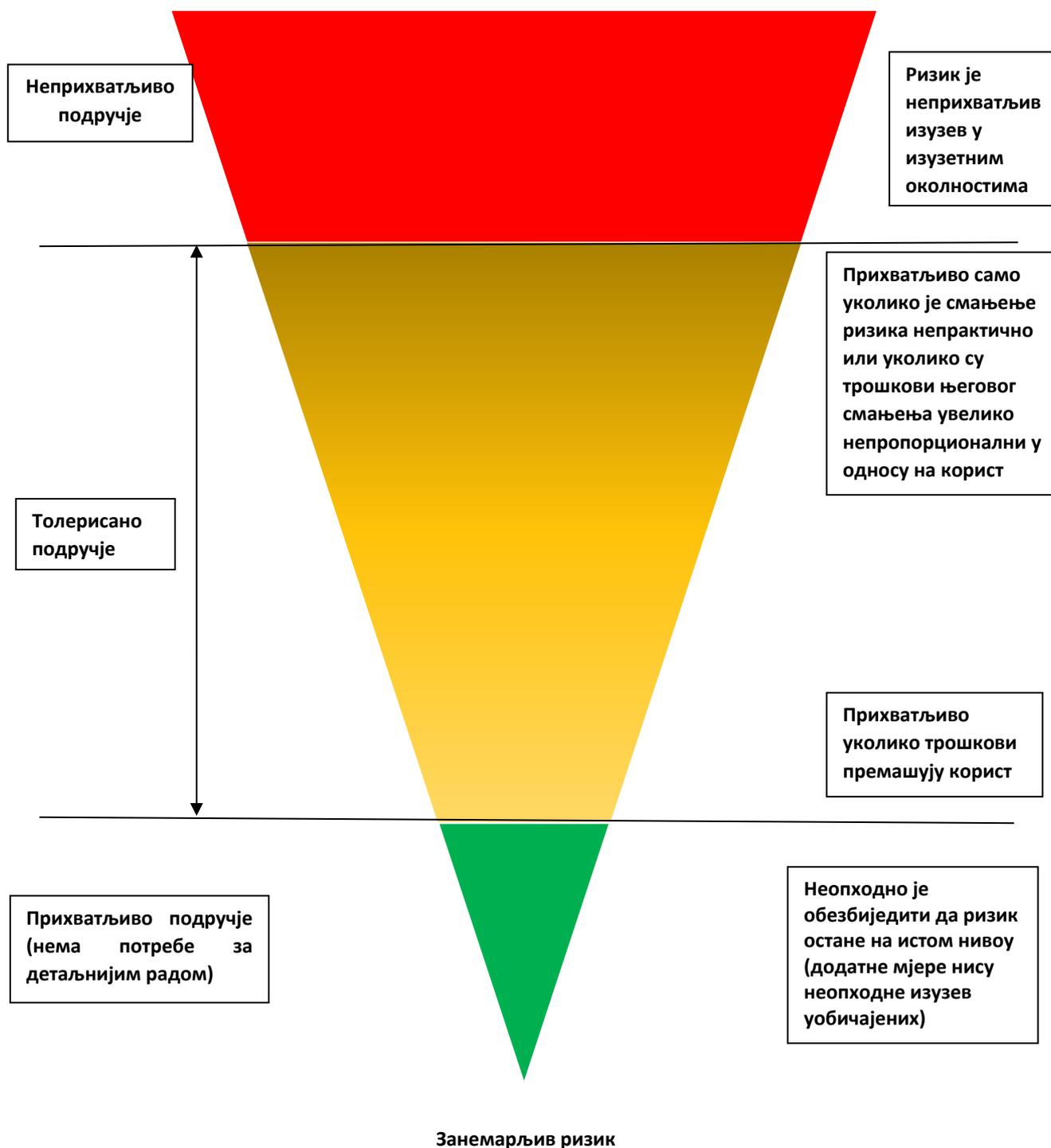
Категорија	Процјена капацитета			
	Оцјена стања капацитета	Прије догађаја (прописи, планови, припремљеност за поступање у случају опасности, превентивне мјере)	За вријеме догађаја (капацитети за одговор и ублажавање посљедица, евакуација, мобилизација)	Након догађаја (капацитети за санацију посљедица и опоравак)
	<i>Означити са х</i>			
1	Нису потребне промјене			
2	Потребно прилагођавање			
3	Потребне велике промјене			

Матрица ризика

ВРЛО ВИСОКА (5)					
ВИСОКА (4)					
ПРОСЈЕЧНА (3)					
НИСКА (2)					
ВРЛО НИСКА (1)					
	ЗАНЕМАРЉИВЕ (1)	МАЛЕ (2)	УМЈЕРЕНЕ (3)	ЗНАЧАЈНЕ (4)	КАТАСТРОФАЛНЕ (5)

5	ВРЛО ВИСОК РИЗИК
4	ВИСОК РИЗИК
3	ПРОСЈЕЧАН РИЗИК
2	НИЗАК РИЗИК
1	ВРЛО НИЗАК РИЗИК

Оцјена прихватљивости ризика – приоритетизација ризика (ALARP метода)

ПРИЛОГ 7.**Процјена прекограничног утицаја**

Има ли ризик прекогранични утицај – да/не	
Базе података које могу користити друге државе – да/не	
Системи раног упозоравања у сусједним државама – да/не	
Усклађеност терминологија са сусједним државама – да/не	
Навести међународне иницијативе, уговоре, протоколе и сличне облике прекограничне сарадње	

ПРИЛОГ 8.**Процјена утицаја климатских промјена на ниво/обим ризика**

На који начин климатске промјене утичу на ризик	
У ком временском периоду тај утицај може бити од значаја	
Референтни документи који то потврђују	

ПРИЛОГ 9.

Процјена непоузданости резултата анализе репрезентативног ризика

	Оцјена стручности	Постојање статистичких података	Методолошки приступ
	уписати x		
Врло висока непоузданост	4		
Висока непоузданост	3		
Ниска непоузданост	2		
Врло ниска непоузданост	1		

ПРИЛОГ 9.1.

Збирни преглед процјене непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика (уписати 1 – 4)

	Репрезентативни ризици							
Стручност								
Подаци								
Методологија								

ПРИЛОГ 9.2.

Просјечне вриједности процјене непоузданости резултата анализе репрезентативних ризика (просјек збира 1 + 2 + 3 + 4)

	1	2	3	4	Просјек
Стручност					
Подаци					
Методологија					